

Kringloopcolumn: Krachtvoer voeren: Wat en wanneer?

Door: Jeroen van der Meer (Boerenverstand)

Hoe een koe gevoerd wordt heeft veel invloed op de productie, maar ook op de kostprijs van een rantsoen. Eiwit in een rantsoen werkt melk drijvend en wordt daarom ook wel het gaspedaal van de melkproductie genoemd. Maar tegelijkertijd is eiwit de duurste component in het rantsoen. Deze twee gegevens zorgen ervoor dat té veel en té weinig eiwit in het rantsoen niet gewenst zijn.

Koeien voeren hoeft niet zo heel ingewikkeld te zijn. De basis hiervan is het maken van een kloppend rantsoen. Het rantsoen bestaat overwegend uit (eigen geteeld) ruwvoer. Dit ruwvoer heeft een bepaalde kwaliteit, wat vervolgens met een paar kilo krachtvoer of bijproducten gecorrigeerd wordt, om het rantsoen kloppend te maken (150 gram ruw eiwit per kg drogestof). Op deze manier worden de koeien volgens de norm gevoerd.

Als aanvulling op het basisrantsoen krijgen koeien een extra aanvulling van krachtvoer. Dit is vooral bedoeld om hoogproductieve koeien te ondersteunen, door middel van het aanbieden van voer in een geconcentreerde vorm. Hiermee wordt een negatieve energiebalans zo veel mogelijk voorkomen.

Terugkomend op het begin van het verhaal: meer eiwit voeren zal ervoor zorgen dat de productie wordt aangejaagd. Hier wordt door veel voerverkopende adviseurs op ingespeeld, door het eiwitgehalte in de productiebrok te verhogen naar 170 gram ruw eiwit per kg product of hoger. Doordat de nieuwmelkte koeien extra 'gas bij gegeven' krijgen, zullen deze een nog hogere melkproductie realiseren. Het nadeel hiervan is dat wanneer de krachtvoergift wordt afgebouwd, automatisch de eiwitvoorziening ook wordt afgebouwd. Hierdoor ontstaat de situatie dat een koe al zakt in productie door natuurlijk verloop van de lactatie en ook nog eens door de kleinere hoeveelheid eiwit via het voer. Dit resulteert zich in een snel dalende melkproductie en een niet-persistente lactatie, met een onnodig dure productiebrok.

Wat het alternatief hiervoor is, is een productiebrok met een laag ruw eiwitgehalte, van ongeveer 140 ruw eiwit per kg product. Automatisch zal deze brok meer energie bevatten. Dit betekent de nieuwmelkte koeien meer energie gevoerd krijgen, ten opzichte van oudmelkte koeien die dit toch niet goed kunnen benutten. Daarnaast zal het totale rantsoen (basisrantsoen + productiebrok) bij nieuwmelkte koeien minder ruw eiwit bevatten en bij oudmelkte koeien meer ruw eiwit. Op deze manier wordt er 'extra gas bijgegeven' op het moment dat de productie dreigt te zakken.

Minder eiwit in het krachtvoer zorgt dus voor een vlakkere lactatie, met meer melk uit (eigen) ruwvoer en meer rendement voor de boer. Kleine details kunnen grote verschillen maken!

EUROPESE GEMEENSCHAP
'Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland'

PROVINCIE UTRECHT